

***PRIORITET VOZILA JAVNOG
MASOVNOG PREVOZA PUTNIKA
NA SIGNALISANIM
RASKRSNICAMA***

Jelena Popović, dis, Saobraćajni fakultet, Beograd

Mr Nikola Čelar, dis, Saobraćajni fakultet, Beograd

Prof dr Smiljan Vukanović, dis, Saobraćajni fakultet, Beograd

Vreme putovanja vozila JMPP-a

$$T_t = T_m + T_j + T_s$$

Gde je:

- T_t – ukupno vreme putovanja duž linije ili dela linije kojom saobraća
- T_m – ukupno vreme provedeno u kretanju
- T_j – **ukupni vremenski gubici na (signalisanim) raskrsnicama**
- T_s – ukupno vreme provedeno na autobuskim stajalištima

Vreme putovanja vozila JMPP-a

Ukupno vreme provedeno u kretanju zavisice od:

- ❑ dužine rute L i
- ❑ prosečne brzine kretanja V_r

Ukupni vremenski gubici na raskrsnicama, zavisice od:

- ❑ vremenskih gubitaka na pojedinačnim raskrsnicama (d_j) i
- ❑ broja raskrsnica (N_j) duž rute;

Ukupno vreme provedeno na autobuskim stajalištima, zavisice od:

- ❑ vremenskih gubitaka na pojedinačnim stajalištima (d_s) i
- ❑ broja stajališta (N_s) duž rute;

Vreme putovanja vozila JMPP-a

Fiksne vrednosti:

- dužine rute L i
- broja raskrsnica (N_j) duž rute

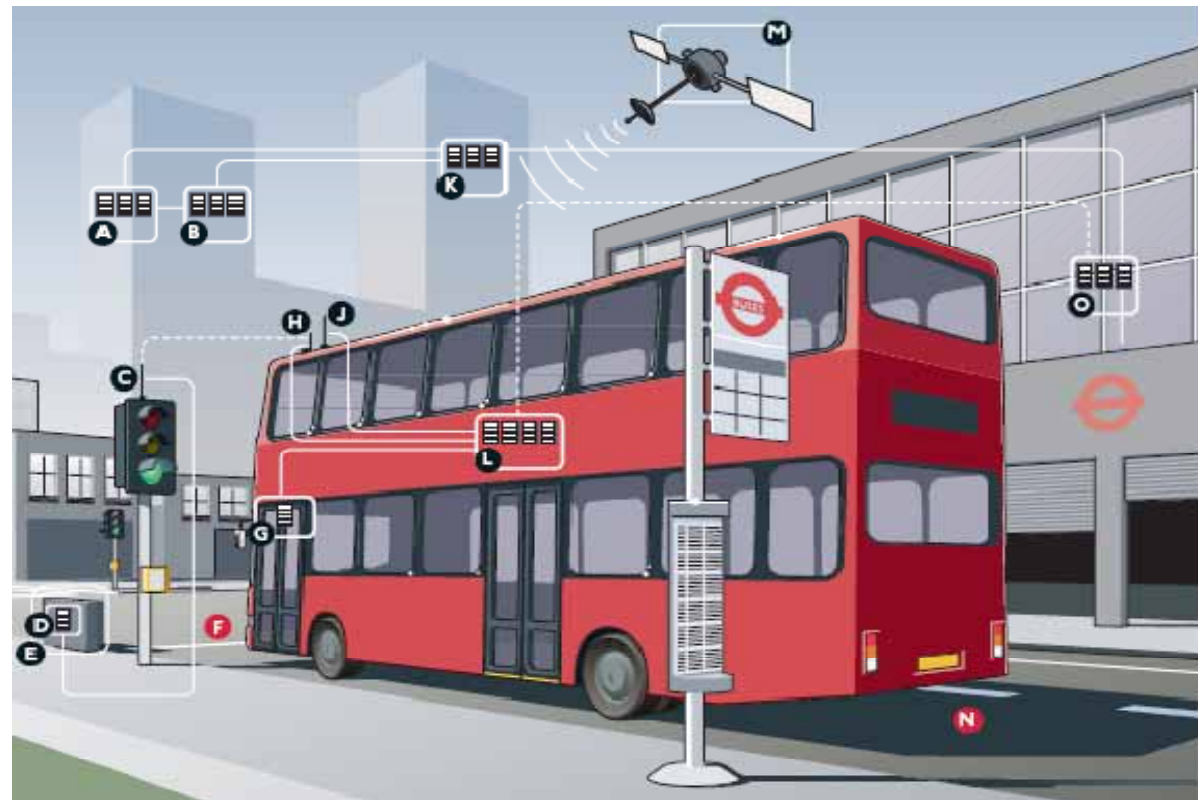
Promenljive vrednosti:

- vremenski gubici na pojedinačnim raskrsnicama (d_j)
- prosečne brzine kretanja V_r
- vremenski gubici na pojedinačnim stajalištima (d_s)
- broja stajališta (N_s) duž rute

Smanjenje vremenskih gubitaka vozila JMPP-a

JMPP-a

Primena ITS-a u davanju prioriteta vozilima JMPP-a

Fizičko razdvajanje vozila JMPP-a

Smanjenje vremenskih gubitaka na signalisanim raskrsnicama

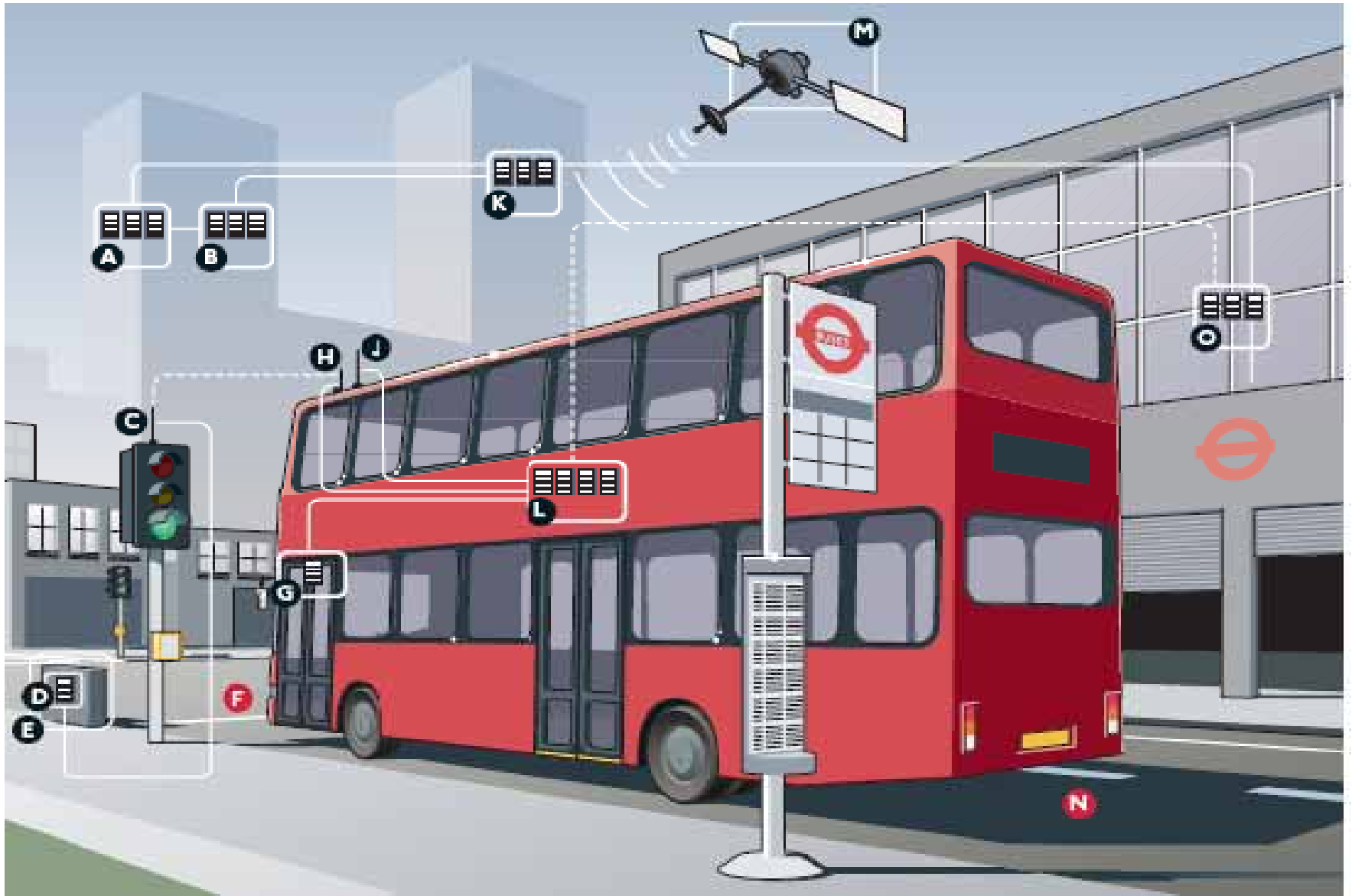
Vremenski gubici na signalisanim raskrsnicama se mogu smanjiti uz pomoć:

- izbora signalnih programa sa fiksnim vremenima u zavisnosti od vremenske baze
- izbor signalnog programa u zavisnosti od saobraćaja, koji se prilagođava trenutnim zahtevima JMPP-a; mikroskopski procesi upravljanja, koji dozvoljavaju prilagođavanje ili formiranje signalnih programa prema pojedinačnom slučaju.

Predsignali za vozila JMPP-a

Selektivna detekcija vozila; Automatska detekcija vozila

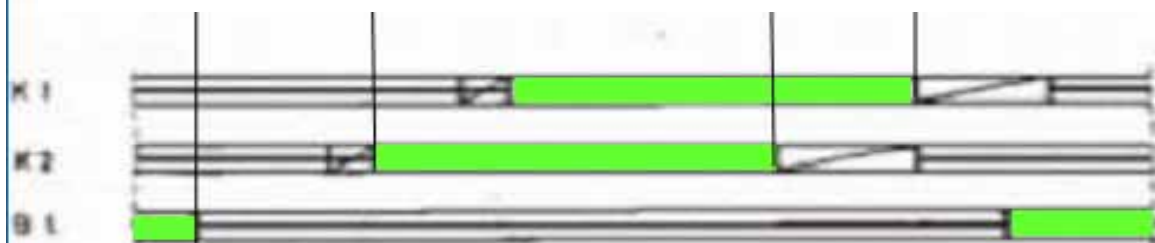
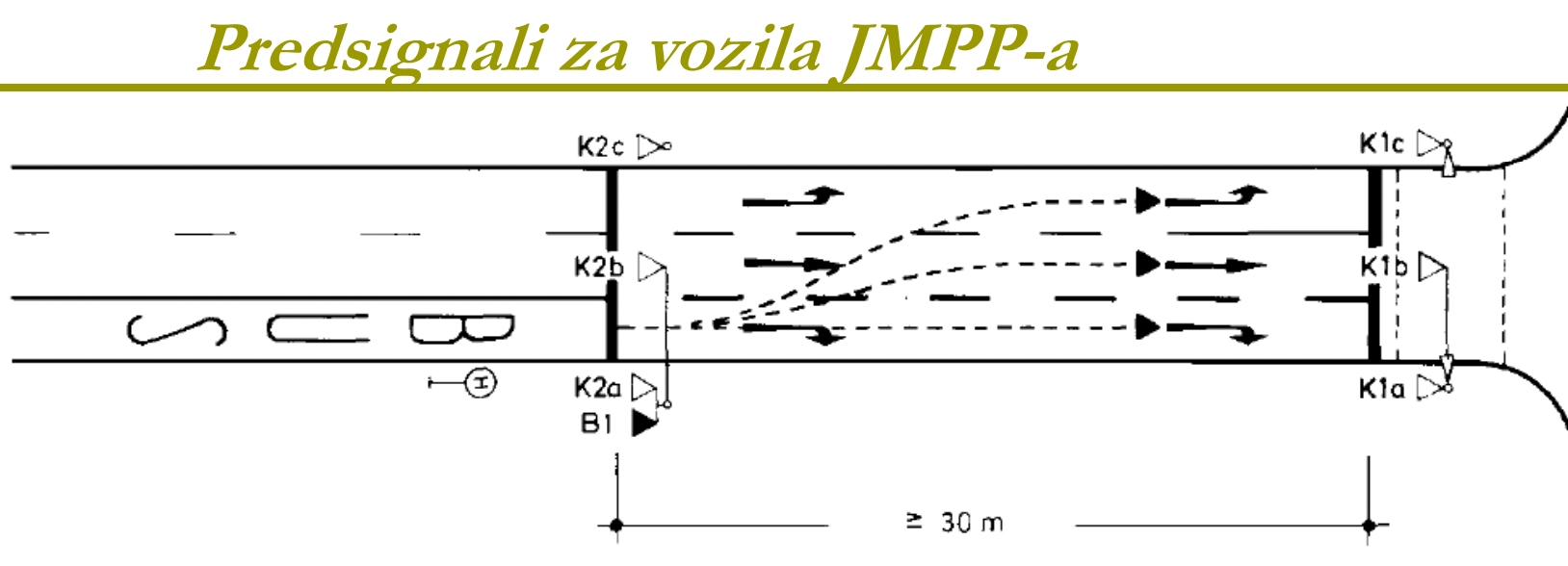
Pojedinačne mere

- Predsignali – davanje prioritet vozilima JMPP-a pri izlaženju sa traka rezervisanih za njihova kretanja ili sa autobuskih stajališta
- Položaj autobuskog stajališta –
Dinamička stajališta

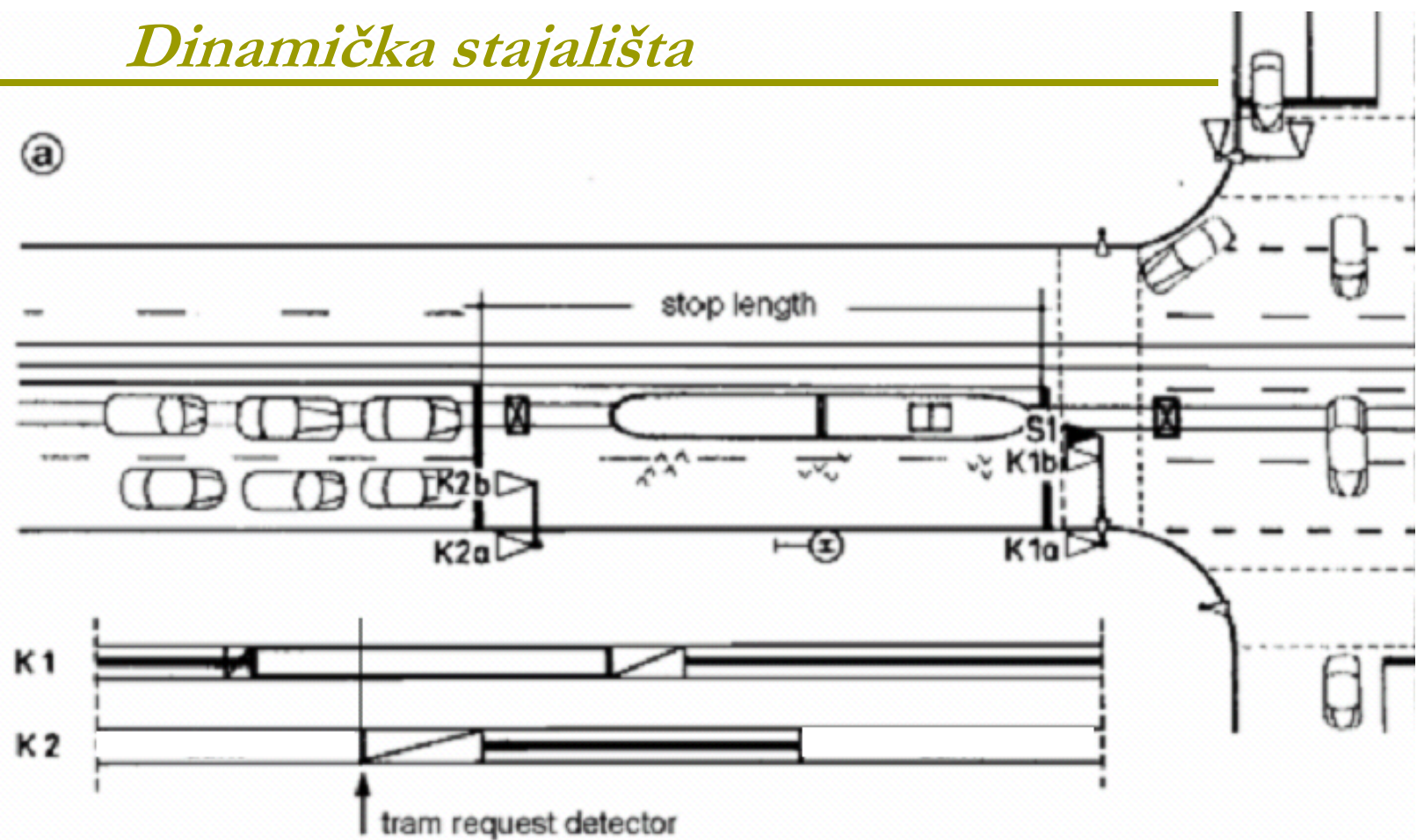
Predsignali za vozila JMPP-a

- Signal za motorni saobraćaj
- Davač signala za autobuse
- Davač signala za pešake

Dinamička stajališta

(a)

◁ signal for motorised traffic

Signal za motorni saobraćaj

∨ pedestrian

pešak

◄ tram signal

Tramvajski signal

⊠ detector

Detektor

Dinamička stajališta

◁ signal for motorised traffic

Signal za motorni saobraćaj

∨ pedestrian

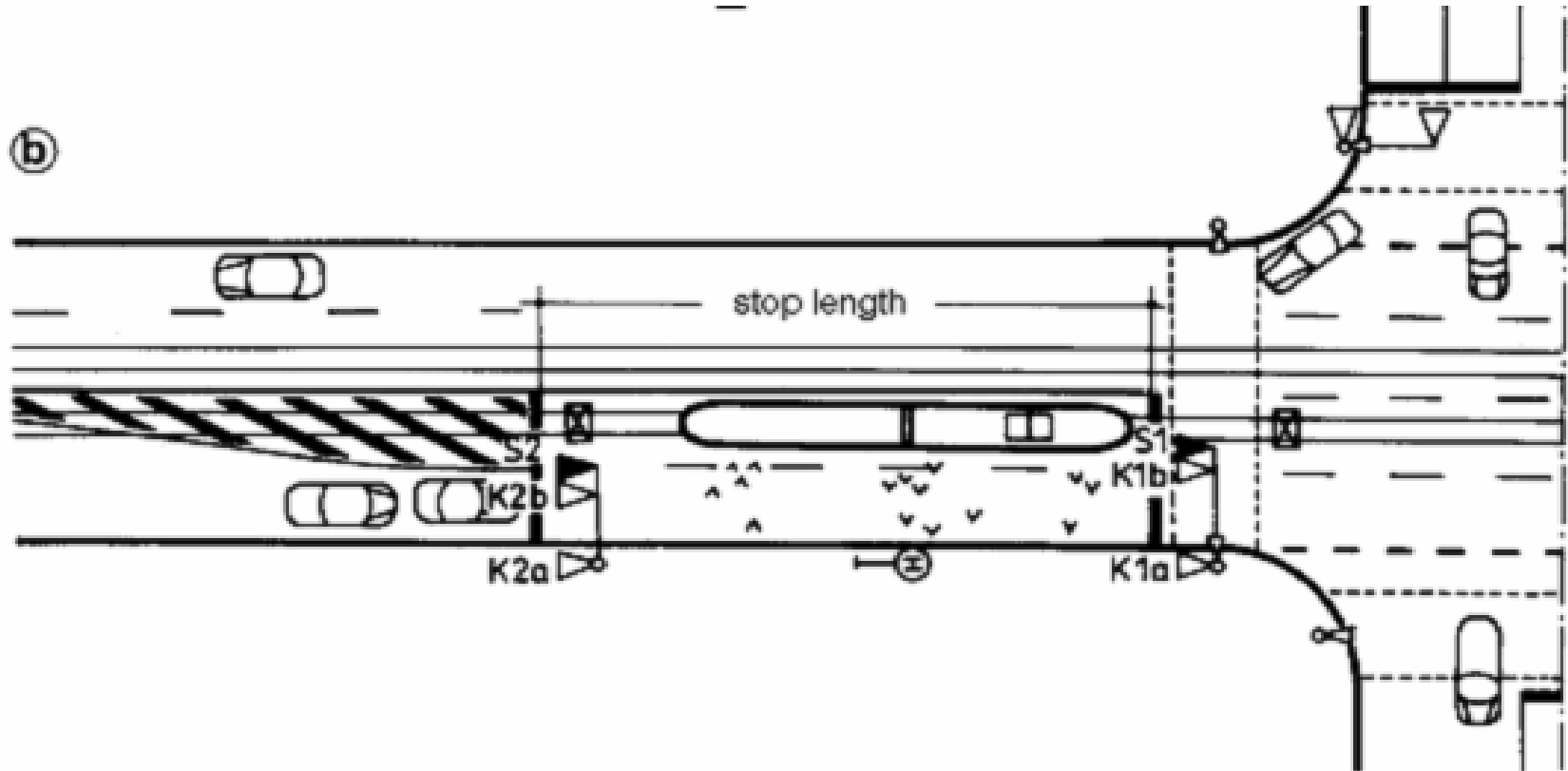
pešak

◁ tram signal

Tramvajski signal

⊠ detector

Detektor

Preporuke

- ❑ Što je preciznije uočavanje vozila JMPP-a, utoliko su manje smetnje za ostale učesnike u saobraćaju.
- ❑ Ukoliko ispred uređaja za svetlosnu signalizaciju, na koje treba uticati, se ne nalaze stajališta, onda se vreme dolaska vozila JMPP-a može blagovremeno i pouzdano obračunati. Unapred prijava do 500 metara udaljenosti od zaustavne linije služi za pripremu položaja zelenog vremena, koje treba uključiti.
- ❑ Ukoliko se, u predelu uticaja ispred uređaja za svetlosnu signalizaciju, nalaze stajališta, onda postoje dve mogućnosti detekcije; zahtev sledi ispred ili za vreme prilaska stanici;
- ❑ Aktivnom odjavom vozila JMPP-a nakon prolaska preko zaustavne linije precizira se uticaj na signalni program, tj. time se minimiziraju smetnje za druge učesnike u saobraćaju.
- ❑ Ukoliko nema najave vozila JMPP-a, konfliktni tokovi mogu dobiti dodatno zeleno vreme.

HVALA NA PAŽNJI!
